

De Deventer jeugd in beeld

Basisdocument
Voorjaar 2010

Uitgave : Team Kennis en Verkenning
Naam : M. Hottenhuis
Telefoonnummer : 693283
Mail : m.hottenhuis@deventer.nl

Inhoud

1	Situatieschets Deventer jeugd	4
2	Fundamentele voorzieningen	8
	2.1 Bereik consultatiebureau	8
	2.2 Bereik onderwijs	9
	2.3 Verzuim	12
3	Aanvullende voorzieningen	14
	3.1 Peuterspeelzalen	14
	3.2 Kinderopvang	14
	3.3 Voor- en vroegschoolse educatie	15
	3.4 Schakelklassen en kopklassen	16
	3.5 De werkleerplicht	17
	3.6 Raster	18
4	Signalering jeugdzorg en –hulpverlening	19
	4.1 Bureau Jeugdzorg	19
	4.2 Stichting de KIJ	20
	4.3 Tactus	22
5	Conclusie	24

Inleiding

Voor u ligt de tweede editie van 'De Deventer Jeugd in Beeld'. Sinds 2009 kent de voormalige Deventer jeugdmonitor een nieuwe opzet. Deze nieuwe opzet moet ertoe bijdragen dat de bestuurders en professionals in het werkveld een scherp kwalitatief en kwantitatief inzicht hebben in de algemene situatie van de jeugd en de omvang en aard van de jeugd(problematiek) in Deventer.

Het accent van voorliggend document ligt op die aspecten van de Deventer jeugd waarin de gemeente Deventer vanuit het jeugdbeleid een actieve taak heeft.

Informatieverzameling

De gemeente Deventer heeft zelf veel statistische informatie voorhanden. Voor informatie die de gemeente niet zelf in bezit heeft, zijn Deventer instellingen voor jeugdzorg en –hulpverlening benaderd met het verzoek om deze informatie te leveren. Bevat een figuur of tabel geen bronvermelding, dan zijn de gegevens afkomstig van de gemeente Deventer.

Belangrijk om te vermelden is dat 'De Deventer Jeugd in Beeld' een instrument in ontwikkeling is. Nog niet alle informatie is voorhanden en voor sommige onderdelen van de jeugdketen zijn we nog met organisaties en instellingen in beraad op welke wijze de informatie het best gepresenteerd kan worden.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt een situatieschets van de Deventer jeugd gepresenteerd. Hoofdstuk 2 en 3 kijkt achtereenvolgens naar de fundamentele en aanvullende voorzieningen in de jeugdketen. Hoofdstuk 4 staat in het teken van de jeugdzorg en –hulpverlening. In het laatste hoofdstuk worden de highlights van deze 'Deventer jeugd in beeld' gepresenteerd.

1 Situatieschets Deventer jeugd

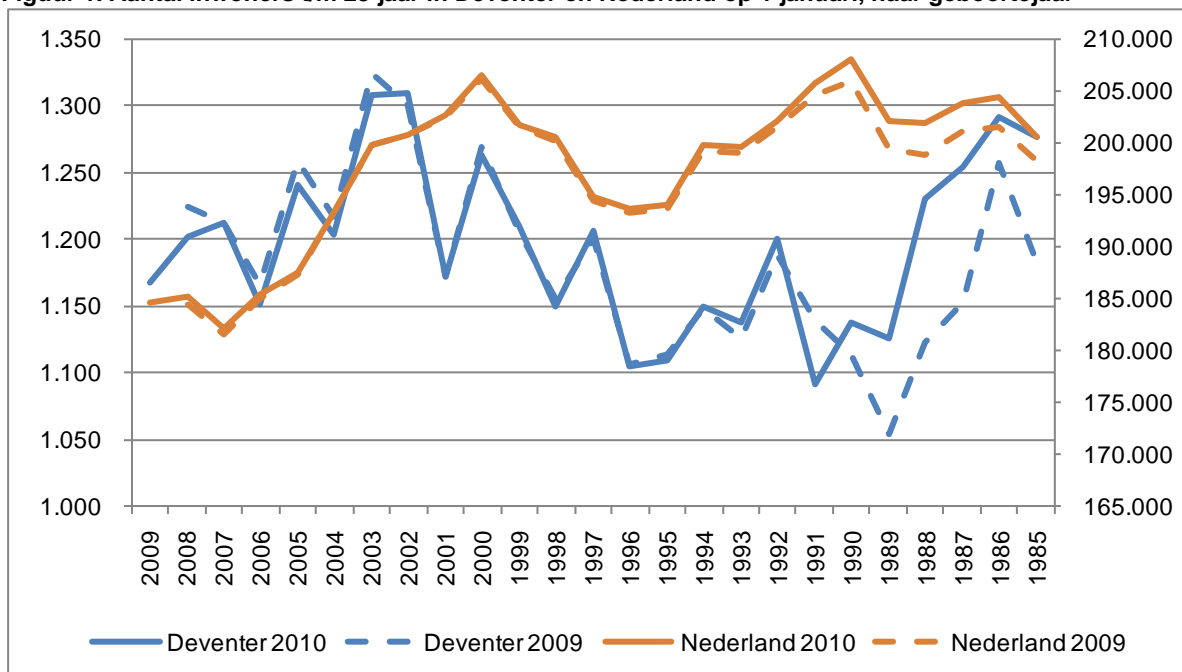
Om de gegevens in de volgende hoofdstukken in het juiste perspectief te kunnen plaatsen is een overzicht van de populatie onmisbaar. In dit hoofdstuk staat weergegeven hoeveel 0-23 jarigen er in Deventer wonen.

- Deventer telt bijna 29.000 inwoners die 23 jaar of jonger zijn. Dit is 29% van de totale Deventer bevolking.
- Het aantal 0-23 jarigen is ten opzichte van 2009 toegenomen, maar omdat de gehele Deventer bevolking is toegenomen is het aandeel 0-23 jarigen gelijk gebleven ten opzichte van 2009.
- Landelijk is 28,6% van de bevolking 23 jaar of jonger.
- Ten opzichte van 2009 wonen in 2010 tien procent minder vijf jarigen. Deze kinderen zijn niet vertrokken uit Deventer, maar hebben in 2010 de leeftijd van 6 jaar bereikt. Eenzelfde beeld geldt voor de 3-jarigen.
- Het aantal 7-jarigen daarentegen is met tien procent toegenomen ten opzichte van 2009.

Tabel 1. Aantal inwoners t/m 23 jaar in Deventer, naar leeftijd, op 1 januari

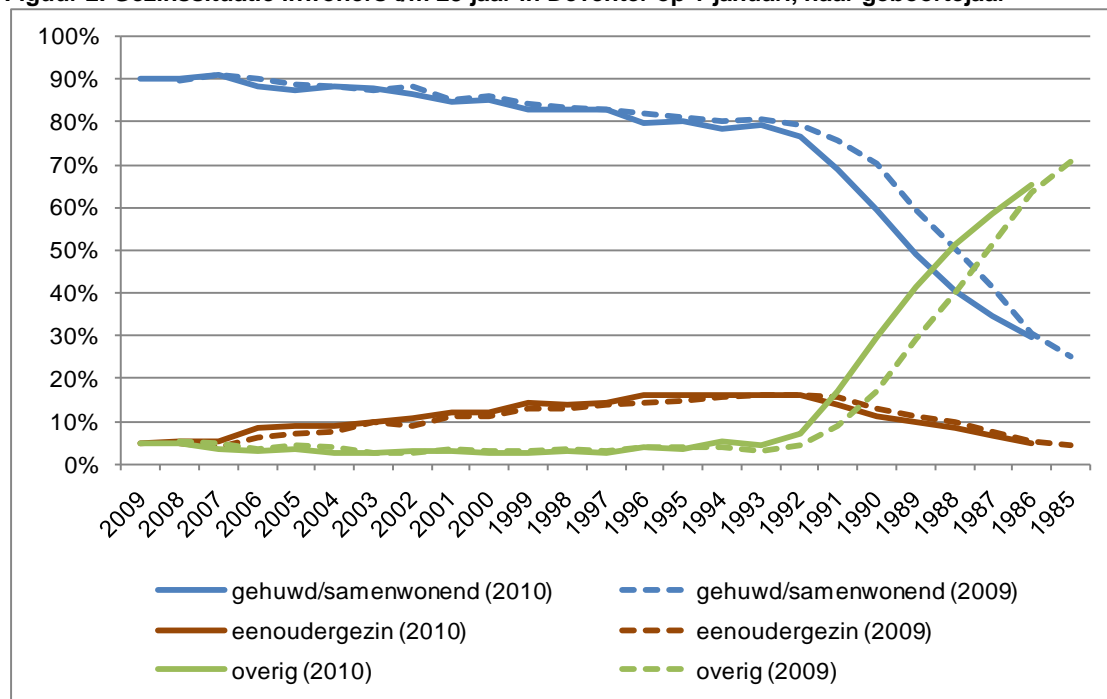
Leeftijd	2010	2009	toe/afname
0 jaar	1.167	1.225	-5,0%
1 jaar	1.202	1.213	-0,9%
2 jaar	1.213	1.166	3,9%
3 jaar	1.151	1.259	-9,4%
4 jaar	1.241	1.217	1,9%
5 jaar	1.204	1.324	-10,0%
6 jaar	1.308	1.301	0,5%
7 jaar	1.309	1.172	10,5%
8 jaar	1.172	1.269	-8,3%
9 jaar	1.263	1.205	4,6%
10 jaar	1.209	1.156	4,4%
11 jaar	1.150	1.201	-4,4%
12 jaar	1.206	1.106	8,3%
13 jaar	1.105	1.114	-0,8%
14 jaar	1.109	1.148	-3,5%
15 jaar	1.150	1.125	2,2%
16 jaar	1.138	1.189	-4,5%
17 jaar	1.201	1.139	5,2%
18 jaar	1.091	1.113	-2,0%
19 jaar	1.137	1.054	7,3%
20 jaar	1.125	1.122	0,3%
21 jaar	1.230	1.152	6,3%
22 jaar	1.254	1.257	-0,2%
23 jaar	1.291	1.182	8,4%
Totaal 0-23 jarigen	28.626	28.409	0,8%
Aandeel 0-23 jarigen	29,0%	29,0%	0,0%

Figuur 1. Aantal inwoners t/m 23 jaar in Deventer en Nederland op 1 januari, naar geboortjaar

- In bovenstaande figuur is te zien dat het aantal jeugdigen in Deventer dat is geboren vóór 1991 in 2010 is toegenomen ten opzichte van 2009.
- Het aantal jeugdigen in Deventer dat is geboren in 1991 is daarentegen afgenomen.
- Deze afname geldt eveneens voor de kinderen geboren in 2008.

Figuur 2. Gezinssituatie inwoners t/m 23 jaar in Deventer op 1 januari, naar geboortjaar

- Driekwart van de 0-23 jarigen woont in een huishouden waarvan de ouders samenwonen of gehuwd zijn. Elf procent woont in een eenoudergezin, veertien procent in een ander type huishouden.
- Van de 0-2 jarigen woont (ten minste) negentig procent in een traditioneel huishouden. Naarmate de leeftijd toeneemt wonen minder kinderen in dit type huishouden en meer kinderen in een eenoudergezin.
- In figuur 2 is te zien dat jeugdigen vanaf circa zeventien jaar het ouderlijk huis verlaten en in een ander type huishouden komen te wonen. Vanaf de leeftijd van 21 jaar woont meer dan de helft van de jeugdigen niet meer thuis.
- Op 1 januari 2010 woonden ruim vierhonderd jeugdigen in een meergezinshuishouden, ruim tweehonderd 0-17 jarigen woonden in een huishouden die niet valt te typeren als gehuwd/samenwonend, eenoudergezin of als een meergezinshuishouden.

Tabel 2. Aandeel inwoners t/m 23 jaar, naar leeftijdscategorie en etniciteit, 1 januari

		0-3 jaar		4-7 jaar		8-11 jaar		12-15 jaar		16-19 jaar		20-23 jaar		0-23 jaar	
		Dev.	NL	Dev.	NL	Dev.	NL	Dev.	NL	Dev.	NL	Dev.	NL	Dev.	NL
Autochtoon	2010	79,1%	75,7%	78,9%	76,6%	78,8%	77,7%	76,2%	77,8%	74,4%	77,4%	66,4%	74,7%	75,6%	76,7%
	2009	78,0%	75,7%	78,8%	77,1%	78,3%	77,9%	75,8%	78,1%	74,5%	77,5%	68,7%	75,1%	75,3%	76,9%
Allochtoon, westers	2010	6,3%	7,2%	5,7%	6,7%	5,5%	6,3%	6,7%	6,5%	6,8%	6,8%	10,9%	9,1%	7,0%	7,1%
	2009	6,3%	7,0%	5,8%	6,5%	5,3%	6,3%	7,0%	6,5%	6,9%	6,8%	9,3%	8,9%	7,1%	7,0%
Allochtoon, niet- westers	2010	14,5%	17,1%	15,4%	16,7%	15,6%	16,0%	17,1%	15,7%	18,8%	15,8%	22,6%	16,2%	17,3%	16,2%
	2009	15,7%	17,2%	15,4%	16,4%	16,3%	15,9%	17,2%	15,5%	18,7%	15,7%	22,0%	16,0%	17,6%	16,1%

- Het aandeel autochtone 0-3 jarigen in Deventer is toegenomen ten opzichte van de 0-3 jarige niet-westerse allochtonen.
- Voor de jongeren in de leeftijd van 20-23 jaar geldt dat het aandeel autochtone Deventenaren is afgenomen ten opzichte van de westerse en niet-westerse allochtonen.
- Een mogelijke verklaring voor de toename van het aandeel westerse allochtone van 20-23 jaar is het aanbod van Engelstalig onderwijs door Saxion.

2 Fundamentele voorzieningen

In dit hoofdstuk kijken we naar het bereik van fundamentele voorzieningen voor de Deventer jeugd. Onder fundamentele voorzieningen worden het consultatiebureau, peuterspeelzaalwerk en het onderwijs verstaan.

2.1 Bereik consultatiebureau

Consultatiebureaus verzorgen de preventie, onderzoek, advisering, voorlichting en opvoedingsondersteuning voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Dit wordt ook wel ouder- en kindzorg (OKZ) genoemd. In een enkel geval verzorgt de huisarts de OKZ. Carinova verzorgt in de gemeente Deventer de taken van het consultatiebureau.

Tabel 3. Zorgbereik, kinderen met risicofactoren en volgekinderen 0-3 jaar, 1 januari 2010

	0 jaar	1 jaar	2 jaar	3 jaar	0-3 jaar
<i>Absoluut</i>					
Zorgbereik consultatiebureaus	1.153	1.245	1.279	1.223	4.900
Kinderen met risicofactoren	278	410	494	492	1.629
Volgekinderen	40	109	126	120	395
<i>Relatief</i>					
Zorgbereik consultatiebureaus	98,8%	103,6%	105,4%	106,3%	103,5%
Kinderen met risicofactoren	24,1%	32,9%	38,6%	40,2%	33,2%
Volgekinderen	3,5%	8,8%	9,9%	9,8%	8,1%
Kinderen zonder risicofactoren	75,9%	67,1%	61,4%	59,8%	66,8%

Bron: Carinova Verantwoording 2009 Basistakenpakket jeugdgezondheidszorg, Deventer

- Het zorgbereik van de consultatiebureaus in de gemeente komt uit op 103,5%.
- Eén op de drie 0-3 jarigen staat geregistreerd als een kind met risicofactoren. Risicofactoren worden gedefinieerd als een kenmerk van kinderen of ouders, een omstandigheid of een gebeurtenis waarvan uit onderzoek is gebleken dat er een verband bestaat met latere, minder wenselijke ontwikkelingsuitkomsten van welke aard dan ook. Het aandeel kinderen met risicofactoren neemt toe naarmate de leeftijdscohort ouder wordt.
- Volgekinderen zijn kinderen die in de gezinsomgeving worden blootgesteld aan risicovolle processen en daarom door de jeugdgezondheidszorg worden gevolgd. Het aandeel volgekinderen van 0-3 jaar is 8,1%. Het aandeel volgekinderen van 0 jaar oud is beduidend lager met 3,5%.

Tabel 4. Aandeel kinderen met risicofactoren en volgginderen 0-3 jaar, 1 januari

geboortjaar	Risicokinderen		Volgginderen	
	2010	2009	2010	2009
2009	24,1%		3,5%	
2008	32,9%	30,0%	8,8%	9,2%
2007	38,6%	33,9%	9,9%	10,4%
2006	40,2%	38,2%	9,8%	9,7%
2005		39,2%		9,4%
0-3 jaar	33,2%	35,4%	8,1%	9,7%

Bron: Carinova Verantwoording Basistakenpakket jeugdgezondheidszorg, Deventer, 2008 en 2009

- Het aandeel volgginderen van 0-3 jaar is op 1 januari 2010 lager dan een jaar eerder.
- Met name het aandeel 0-jarige volgginderen en kinderen met risicofactoren is lager dan in 2009.

2.2 Bereik onderwijs

Tabel 5. Bereik onderwijs 5-12 jarigen, 1 januari 2010

	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar	9 jaar	10 jaar	11 jaar	12 jaar
<i>Basisonderwijs</i>	99,4%	98,9%	98,9%	98,9%	99,1%	98,8%	97,9%	43,3%
<i>regulier basisonderwijs</i>	97,7%	95,9%	96,2%	93,5%	94,4%	91,6%	90,5%	38,1%
<i>speciaal basisonderwijs</i>	1,7%	3,0%	2,8%	5,4%	4,7%	7,3%	7,4%	5,3%
<i>Voortgezet onderwijs</i>	-	-	-	-	-	0,2%	1,2%	55,0%
<i>Speciaal voortgezet onderwijs</i>	-	0,1%	-	0,2%	0,2%	-	0,2%	0,9%
<i>Mbo</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Hoger onderwijs</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Onbekend</i>	0,6%	1,0%	1,1%	0,9%	0,7%	1,0%	0,7%	0,8%
<i>Totaal</i>	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

- Circa 99% van de 5-10 jarigen gaat naar het primair onderwijs. Enkele leerlingen in deze leeftijdsgroep staan ingeschreven bij een instelling voor speciaal voortgezet onderwijs.

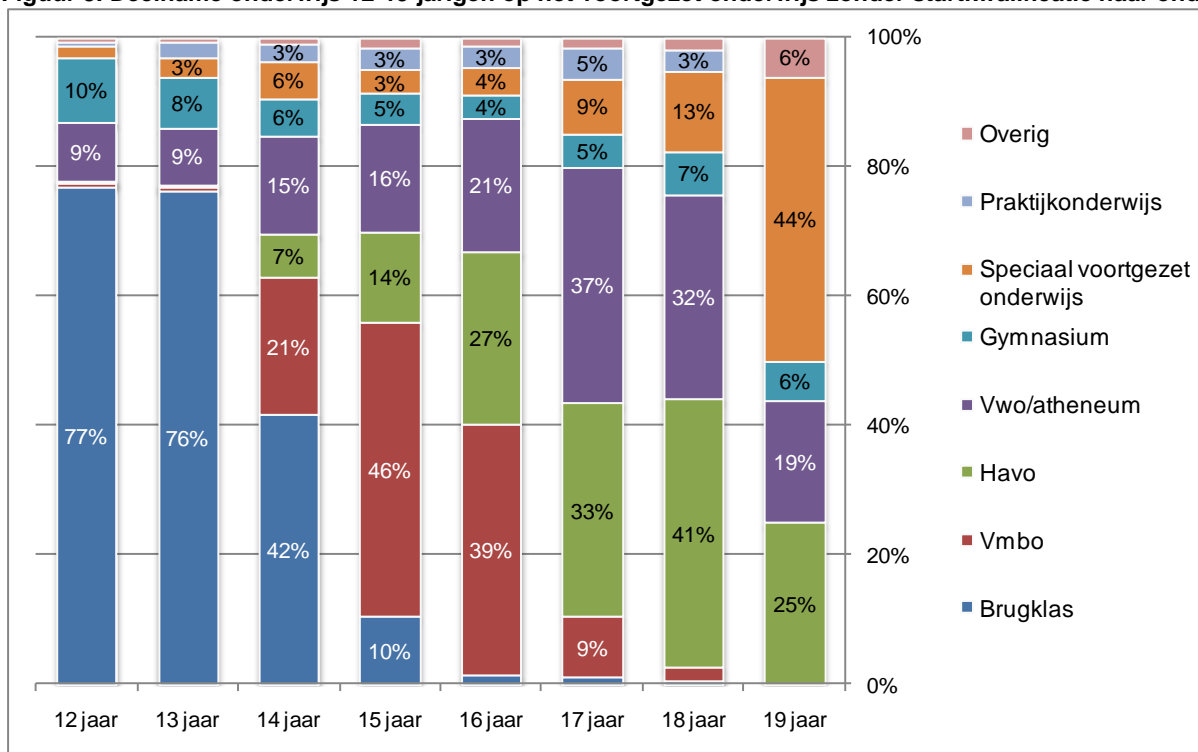
- Van de 12 jarigen volgt meer dan de helft voortgezet onderwijs (55,9%). Het gros doet dit aan een reguliere onderwijsinstelling. Ruim veertig procent volgt nog (speciaal) basisonderwijs.
- Bijna vijf procent (4,8%) van alle 5-12 jarigen volgt speciaal onderwijs, absoluut gaat het om 473 leerlingen. Opvallend is het aandeel 10-11 jarigen dat speciaal basisonderwijs volgt: ruim zeven procent.
- Van 83 jeugdigen in de leeftijd 5-12 jaar is niet bekend of en bij welke instelling zij onderwijs volgen. Dit is 0,8% van alle 5-12 jarigen in de gemeente Deventer.

Tabel 6. Bereik onderwijs 13-23 jarigen, zonder startkwalificatie 1 januari 2010

	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	19 jaar	20 jaar	21 jaar	22 jaar	23 jaar
<i>Basisonderwijs</i>	3,8%	0,3%	0,4%	0,4%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%
<i>Voortgezet onderwijs</i>	94,4%	99,0%	98,7%	77,1%	44,7%	19,3%	2,6%	1,6%	1,4%	0,5%	1,9%
<i>Mbo</i>	0,0%	0,0%	0,3%	20,2%	51,5%	61,2%	55,6%	37,2%	22,7%	17,1%	9,3%
<i>Hoger onderwijs</i>	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,5%	4,6%	8,8%	6,0%
<i>Onbekend</i>	1,9%	0,7%	0,5%	2,3%	3,8%	19,4%	41,7%	60,7%	71,1%	73,7%	82,9%
<i>Totaal (relatief)</i>	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>Totaal (absoluut)</i>	1.120	1.112	1.151	1.141	1.115	798	587	451	438	410	217

- Onder de 13-16 jarigen is voortgezet onderwijs de meest gevolgde onderwijsvorm.
- Vanaf 16 jaar neemt het aandeel leerlingen dat op het voortgezet onderwijs zit sterk af.
- Van de 17-19 jarigen volgt meer dan de helft onderwijs op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo).
- Van de jeugdigen tot 18 jaar is van gemiddeld meer dan 98% bekend op welke instelling men onderwijs volgt.
- Van meer dan zestig procent van de 20-23 jarigen zonder startkwalificatie is niet bekend of en waar zijn onderwijs volgen.

Figuur 3. Deelname onderwijs 12-19 jarigen op het voortgezet onderwijs zonder startkwalificatie naar onderwijsniveau

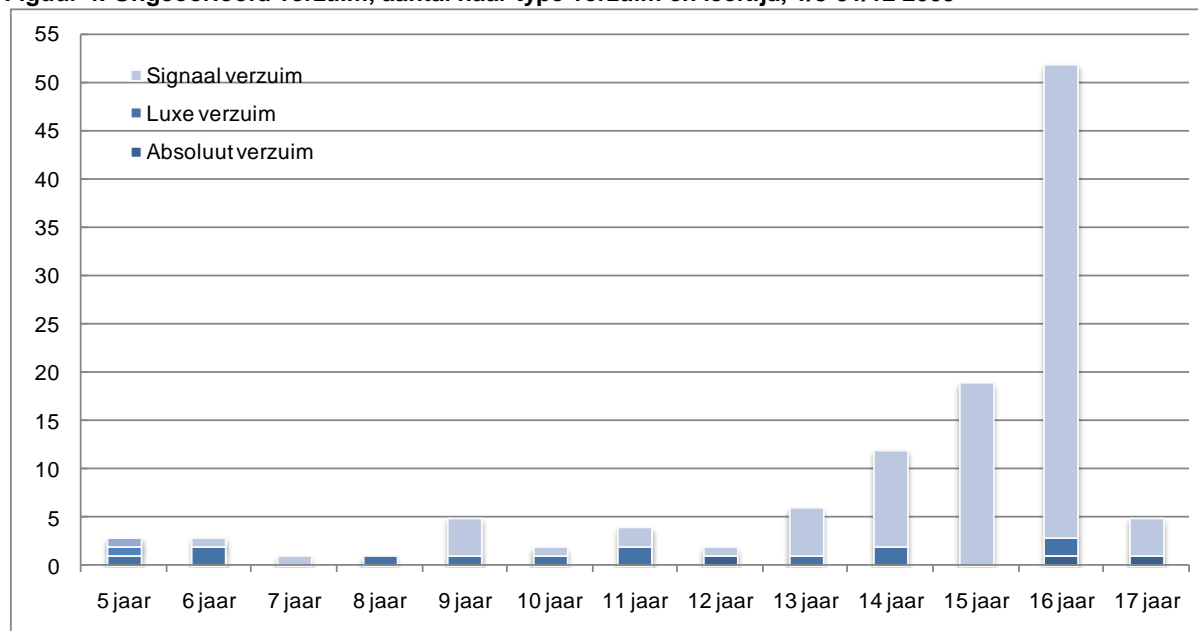

- Driekwart van de 12-13 jarigen op het voortgezet onderwijs volgt onderwijs in de brugklas. Bijna twintig procent van deze leeftijdscategorie zit reeds in een atheneum- of gymnasiumklas.
- Voor een goed beeld van de verdeling van het aandeel leerlingen naar onderwijsniveau dient gekeken te worden naar de groep 16-jarigen. Op deze leeftijd hebben de meeste leerlingen de brugklas verlaten, maar volgen ze nog wel voortgezet onderwijs.
- Zo is uit figuur 3 af te lezen dat veertig procent van de 16-jarigen op het vmbo zit. Iets meer dan een kwart zit op de havo en zo'n twintig procent volgt onderwijs op het atheneum.

2.3 Verzuim

Het ongeoorloofd missen van onderwijs, oftewel verzuim, kan verschillende oorzaken hebben. Bij signaalverzuim is er sprake van verzuim dat samenhangt met achterliggende problematiek. Luxe verzuim daarentegen is ongeoorloofd verzuim vanwege vakanties en dergelijke. Daarnaast kent men ook het absoluut verzuim. Dit houdt in dat een jeugdige leerplichtig is, maar niet ingeschreven staat bij een onderwijsinstelling.

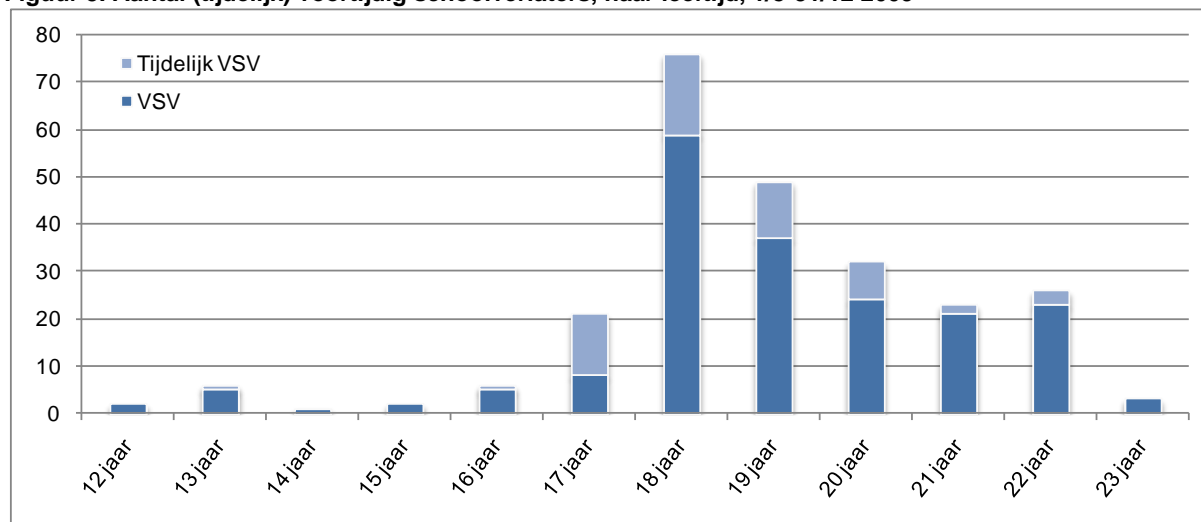
Figuur 4. Ongeoorloofd verzuim, aantal naar type verzuim en leeftijd, 1/8-31/12 2009

- In de eerste helft van het lopende schooljaar is er 113 keer sprake geweest van ongeoorloofd verzuim. Dit verzuim is door 99 leerlingen gepleegd.
- In 86% van de gevallen betrof het signaalverzuim, gevolgd door 12% luxe verzuim en 3% absoluut verzuim.
- Het meeste verzuim vond plaats onder de 16-jarigen. In de eerste helft van het schooljaar 2009/10 was er in totaal 51 keer sprake van verzuim door 16-jarigen. In bijna alle gevallen was er sprake van signaalverzuim.
- Bij de 14-jarigen is er twaalf keer sprake geweest van verzuim, bij de 15-jarigen bijna twintig keer.
- Onder de 5-12 jarigen is er per leeftijdsjaar maximaal vijf keer sprake geweest van ongeoorloofd verzuim.

Van voortijdig schoolverlaten is sprake als een jongere tussen de 12 en 23 jaar het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie.

Figuur 5. Aantal (tijdelijk) voortijdig schoolverlaters, naar leeftijd, 1/8-31/12 2009

- In totaal is er in de periode 1 augustus t/m 31 december 2009 bijna 250 keer sprake geweest van (tijdelijk) voortijdig schoolverlaten. In minder dan een kwart van de gevallen is de leerling ook weer ingeschreven aan een onderwijsinstelling (tijdelijk voortijdig schoolverlaten).
- Voortijdig schoolverlaten vindt vooral plaats onder de 17-22 jarigen.
- Is er bij de 17-jarigen meestal nog sprake van tijdelijk voortijdig schoolverlaten, bij de 18-22 jarigen gaat het in de meeste gevallen om 'definitief' voortijdig schoolverlaten.

3 Aanvullende voorzieningen

3.1 Peuterspeelzalen

De peuterspeelzaal is een opvang voor 2 en 3 jarigen, ter voorbereiding op het basisonderwijs. In het peuterspeelzaalwerk ligt het zwaartepunt bij de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Naast het creëren van ontwikkelingskansen voor de kinderen, is ook het signaleren van achterstanden en/of ontwikkelingsproblemen een taak voor het peuterspeelzaalwerk.

Tabel 7. Deelname en bereik peuterspeelzalen in Deventer, 1 januari

	2009	2010
Aantal 2-3 jarigen in Deventer	2.425	2.364
Aantal 2-3 jarigen dat naar de peuterspeelzaal gaat	1.098	1.089
<i>Bereik peuterspeelzalen</i>	<i>45,3%</i>	<i>46,1%</i>

Bron: Stichting Raster, peuterspeelzalen en gemeente Deventer

- Van de bijna 2.400 2 en 3 jarigen in Deventer, gaan bijna 1.100 naar een peuterspeelzaal. Dit is een bereik van 46,1%.
- In 2009 was het bereik nog 45,3%.

3.2 Kinderopvang

Onder de kinderopvang vallen drie vormen: kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang (BSO) en gastouderopvang. Kinderdagverblijven fungeren als opvang voor kinderen van 0 tot en met 4 jaar. Buitenschoolse opvang is opvang voor en na schooltijd en tijdens de schoolvakanties voor kinderen die naar het basisonderwijs gaan. Bij gastouderopvang worden kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar opgevangen bij de gastouder thuis.

- Deventer telt 35 kinderdagverblijven met in totaal 1.088 kindplaatsen;
- Het aantal kindplaatsen in de BSO is 1.065, verdeeld over 29 locaties;
- Het aantal opvangplaatsen bij gastouders is momenteel niet inzichtelijk. In de loop van 2010 zal door een wetwijziging hier verandering in komen. Wel zijn er enkele prognoses voor 2010: 1.002 kindplaatsen bij 167 gastouders.
- Voor de gehele kinderopvang geldt dat voornamelijk niet bekend is hoeveel kinderen hiervan gebruik maken.

3.3 Voor- en vroegschoolse educatie

Voor jonge kinderen met een (taal)achterstand is er voor- en vroegschoolse educatie, ook wel VVE genoemd. Middels speciale onderwijsprogramma's op de peuterspeelzaal of in de kinderopvang krijgen deze kinderen bijscholing, zodat ze niet met een achterstand aan het basisonderwijs beginnen. De VVE loopt door tot in de eerste groepen van de basisschool¹.

In de gemeente Deventer wordt sinds het schooljaar 2009-2010 bij alle peuters op een peuterspeelzaal de VVE-toets afgenomen. Dit gebeurt als een peuter de leeftijd bereikt van 2 jaar en 11 maanden. Voorheen werden alleen de 3-jarigen getest die op een VVE-locatie zaten.

Tabel 8. Aantal kinderen dat op de peuterspeelzalen tot de VVE-doelgroep behoort, naar geboortejaar, 2009

Geboortejaar	<i>aantal</i>
2005	105
2006	100
<i>Totaal</i>	<i>205</i>

Bron: Scholen, gemeente Deventer

- Van de 1.089 peuters die naar een peuterspeelzaal gaan, behoren er 205 tot de VVE-doelgroep. Dit is 19% van alle peuters op een peuterspeelzaal.

Op de basisschool vindt geen VVE-toets plaats. Of een kind op de basisschool tot de VVE-doelgroep behoort is afhankelijk van het al dan niet hebben van een leerling-gewicht of het reeds op de peuterspeelzaal behoren tot de doelgroep. Op 1 oktober 2009 genoten 397 basisschoolleerlingen van 4 of 5 jaar oud VVE. Het gros van deze kinderen volgt onderwijs op een basisschool waar ze de educatieve methode 'piramide' toepassen, één van de bestaande VVE-programma's. Dit houdt in dat niet alleen kinderen behorend tot de doelgroep het VVE-programma volgen, maar alle leerlingen tot (en met) groep 3 op de betreffende basisschool.

Tabel 9. Aantal kinderen dat in het basisonderwijs een VVE-programma volgt, naar geboortejaar

Geboortejaar	2009
2003	45
2004	188
2005	164
<i>Totaal</i>	<i>397</i>

Bron: Scholen, gemeente Deventer

Van de 397 leerlingen heeft 28% een leerling-gewicht, oftewel 113 leerlingen (tabel 10). Omdat ook leerlingen op basis van een andere indicatie tot de VVE-doelgroep kunnen behoren, omvat dit niet de volledige VVE-doelgroep.

¹ Bron: www.rijksoverheid.nl

Tabel 10. Aantal kinderen dat in het basisonderwijs een VVE-programma volgt en een leerling-gewicht heeft, naar geboortejaar

Geboortejaar	2009
2003	13
2004	53
2005	47
<i>Totaal</i>	<i>113</i>

Bron: Scholen, gemeente Deventer

Het aantal kinderen in een VVE-programma op kinderdagverblijven is niet bekend. Naar verwachting maken weinig opvangcentra gebruik van het VVE-programma.

3.4 Schakelklassen en kopklassen

Schakelklassen zijn bedoeld voor leerlingen in het primair onderwijs met een grote taalachterstand. Aan die leerlingen wordt een jaar lang in een aparte groep intensief taalonderwijs aangeboden om de taalachterstand in te lopen. Daarna kunnen ze het onderwijs in een reguliere klas volgen. Onderwijs in schakelklassen wordt in Deventer verzorgd door De TiNtaan. In het schooljaar 2009-2010 volgden 120 leerlingen onderwijs in deze schakelklassen.

Tabel 11. Aantal kinderen dat onderwijs volgt in een schakelklas, naar geboortejaar

Geboortejaar	2009-2010
1997	2
1998	6
1999	7
2000	13
2001	12
2002	12
2003	8
2004	24
2005	36
<i>Totaal</i>	<i>120</i>

Bron: Het Mozaïek

In het voortgezet onderwijs kunnen leerlingen die thuis een andere taal spreken en een achterstand hebben met betrekking tot de Nederlandse taal een jaar extra taalonderwijs volgen in de zogenaamde kopklas. Het rekenniveau van deze leerlingen moet wel voldoende zijn. Ook moet de leerling gemotiveerd zijn en de ouders moeten achter de plaatsing van het kind in de kopklas staan. Veertien leerlingen volgden in het schooljaar 2009-2010 onderwijs in een kopklas.

Tabel 12. Aantal kinderen dat onderwijs volgt in een kopklas, naar geboortjaar

Geboortjaar	2009-2010
1995	1
1996	3
1997	9
1998	1
<i>Totaal</i>	<i>14</i>

3.5 De werkleerplicht

Juli 2009 is de Wet Wij (Wet investeren in jongeren) in werking getreden. Deze wet houdt in dat jongeren die een aanvraag indienen bij de gemeente voor bijstand en jonger zijn dan 27 jaar werk, scholing of een combinatie van beide krijgen aangeboden. Accepteert de jongere het aanbod niet, dan krijgt hij of zij ook geen uitkering. De gemeente is verplicht de jongere een passend aanbod van scholing en/of een baan te doen.

Accepteert de jongere werk, dan ontvangt men hiervoor een salaris van de werkgever. Wordt het leeraanbod geaccepteerd dan krijgt men in de regel een inkomen dat even hoog is als een bijstandsuitkering. Voor jongeren die niet kunnen werken of leren geldt de Wet Wij niet. Voor bijzondere omstandigheden kan vrijstelling verleend worden.

Tussen 1 oktober 2009 en eind februari 2010 hebben 199 jongeren zich gemeld voor een werkleeraanbod. Van deze jongeren hebben er 43 uiteindelijk hun aanmelding ingetrokken. Dit betekent dat 156 jongeren een aanbod hebben gekregen van de gemeente. In onderstaand overzicht staat weergegeven welk aanbod deze jongeren hebben gekregen.

Tabel 13. Aantal aanmelding Wet Wij naar aanbod door gemeente, 1/10/2009-1/3-2010

	<i>aantal</i>	<i>aandeel</i>
Scholingsaanbod	90	58%
Bemiddeling werkaanbod UWV	38	24%
Bemiddeling Sallcon, Startbanen	19	12%
Bijzondere doelgroep, bemiddeling werk en uitkering	9	6%
<i>Totaal</i>	<i>156</i>	<i>100%</i>

- Ruim de helft van de jongeren die zich gemeld heeft bij de gemeente voor een werkleeraanbod heeft geen startkwalificatie. Deze jongeren hebben een scholingsaanbod gekregen.
- Een kwart van de jongeren ontvangt via het UWV werkbemiddeling, voor twaalf procent verloopt de bemiddeling via Sallcon of Startbanen.
- De bijzondere doelgroep wordt gevormd door negen jongeren. Dit zijn alleenstaande moeders of jongeren die terugkeren uit detentie.

3.6 Raster

De jongerenwerkers van Raster brengen periodiek jeugdgroepen in beeld die zij tijdens hun straatwerk en activiteiten signaleren. Van deze jeugdgroepen is een analyse gemaakt. Hieronder wordt weergegeven om hoeveel jongerengroepen het gaat, wat hun mate van overlast is en in welke wijk zij zich bevinden. Meer uitgebreidere informatie over de jongerengroepen vindt u in de 'Rapportage Jongerenwerk'.

Tabel 14 Aantal jongerengroepen, gemeente Deventer, 2010

wijk	Aantal groepen naar mate van overlast				totaal
	crimineel	overlastgevend	hinderlijk	aanvaardbaar	
1		1	1	5	7
2		3	4	11	18
3		1	1	17	19
4		2	3	8	13
5	1	3	14	34	52
6		2	1	8	11
Totaal	1	12	24	84	120

Bron: Rapportage Jongerenwerk, Raster Groep

- De jongerenwerkers van Raster komen tijdens het straatwerk zo'n 250 jongeren tegen.
- Op de verschillende activiteiten van Raster komen rond de 300 jongeren af.
- Daarnaast zijn er ook nog jongeren die de jongerenwerkers zowel op straat als bij de activiteiten tegenkomen. Dit zijn er rond de 500.
- Dit betekent dat de jongerenwerkers van Raster ongeveer 1.050 individuele jongeren tegenkomen.
- De criminele jongerengroep in wijk 5 is reeds onder de aandacht bij de gemeente en verschillende instanties.

4 Signalering jeugdzorg en –hulpverlening

4.1 Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg (BJZ) is er voor kinderen tot 18 jaar met ernstige opvoedings- en opgroei problemen, en voor de ouders of opvoeders van deze kinderen. Vanaf 2005 is Bureau Jeugdzorg de centrale toegang tot geïndiceerde jeugdzorg en verzorgt de indicatie voor hulp aan minderjarigen en hun ouders. Bureau Jeugdzorg heeft vier wettelijke taken: indicatiestelling, uitvoering van de taken van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, uitvoering van jeugdbeschermings-maatregelen en jeugdreclassering².

- In het eerste half jaar van 2010 hebben 119 Deventer cliënten zich vrijwillig aangemeld bij Bureau Jeugdzorg en zijn vervolgens ook geaccepteerd.
- Voor 42 jeugdigen is in de eerste helft van 2010 een traject gestart (tabel 15).
- Jeugdreclassering is het meest gestarte traject het afgelopen half jaar.
- In meer dan de helft van de gestarte trajecten betreft het jongeren van vijftien tot en met zeventien jaar oud.
- Voor meer jongens dan meiden is een traject gestart.
- Kijken we naar de afkomst van de jongeren, dan zien we dat 28 jongeren een autochtone achtergrond heeft en 14 een allochtone.

Tabel 15. Aantal gestarte trajecten naar geïndiceerde zorg, leeftijd en geslacht, Deventer, januari-juni 2010

	0-5 jaar	6-11 jaar	12-14 jaar	15-17 jaar	18 jaar en ouder	jongen	meisje	Totaal
Gesloten jeugdzorg	0	0	0	1	0	1	0	1
OTS (gezinsvoogdij)	3	4	1	6	0	8	6	14
Jeugdreclassering	0	0	0	15	7	17	5	22
Voogdij	1	0	1	0	0	0	2	2
Voorlopige Voogdij	1	0	0	0	0	0	1	1
ITB Harde Kern	0	0	0	2	0	2	0	2
Totaal	5	4	2	24	7	28	14	42

Bron: Monitor Jeugdzorg Overijsselse Gemeenten 1° kwartaal en 2° kwartaal, Bureau Jeugdzorg Overijssel

² Bron: Bureau Jeugdzorg. Geraadpleegd via <<http://www.bureaujeugdzorg.info>>.

Bureau Jeugdzorg kan ons ook inzicht geven door welke instantie de cliënt is doorverwezen naar Bureau Jeugdzorg. In tabel 16 zijn ook de cliënten opgenomen die uiteindelijk niet zijn geaccepteerd.

- Dertig cliënten zijn op eigen initiatief bij Bureau Jeugdzorg gekomen.
- Iets minder cliënten zijn door de politie doorverwezen.
- Meer dan de helft is doorverwezen door instanties die niet verder gespecificeerd zijn in tabel 16.

In tabel 17 staat weergegeven welke vervolgstappen zijn genomen (in de periode januari-juni 2010) op de aanmelding.

- Bij meer dan tweederde van de aanmeldingen is deze geaccepteerd en zijn vervolgens voorbereidingen getroffen voor indicatiestelling.
- In enkele gevallen (7) was er sprake van spoedeisende hulp, waardoor een indicatiebesluit niet afgewacht kon worden.
- Eén op de vijf aanmeldingen heeft geen vervolg gekregen.
- Voor enkele aanmeldingen die gedaan zijn in het eerste half jaar van 2010 is het vervolg nog niet bekend.

Tabel 16. Aantal cliënten naar verwijzende instantie, Deventer, januari-juni 2010

	<i>aantal</i>
Overige beroepsmatige verwijzers	88
Op eigen initiatief cliënt	30
Politie	27
Op initiatief van BJZ	5
Raad Kinderbescherming	4
Jeugdgezondheidszorg	3
AMW	1
Totaal	158

Bron: Monitor Jeugdzorg Overijsselse Gemeenten 1^e en 2^e kwartaal, Bureau Jeugdzorg Overijssel

Tabel 17. Vervolg op aanmelding cliënten, Deventer, januari-juni 2010

	<i>aantal</i>
Geaccepteerde aanmelding – opstellen diagnostisch beeld zonder crisistract	112
Geaccepteerde aanmelding - opstellen diagnostisch beeld met crisistract	7
Geen vervolg binnen Bureau Jeugdzorg, doorverwezen	1
Geen vervolg	33
Totaal	153

Bron: Monitor Jeugdzorg Overijsselse Gemeenten 1e en 2^e kwartaal, Bureau Jeugdzorg Overijssel

4.2 Stichting de KIJ

Stichting de KIJ is een organisatie die werkt met jongeren in de leeftijd van 12-25 jaar, die wonen in Deventer of een andere binding hebben met Deventer en die kampen met meervoudige problemen en/of achterstanden. De problemen spelen zich af op leefgebieden als wonen, scholing, werk, financiën, gezondheid, relaties, levensbeschouwing, vrijetijdsbesteding, politie en justitie³.

Naast de dienst- en hulpverlening voor jongeren en jongvolwassenen, heeft De KIJ ook een Jeugdzorg afdeling. De Ouder Kind Voorziening (OKV) richt zich op opvang en begeleiding van door Bureau Jeugdzorg geïndiceerde kinderen tot 12 jaar en hun alleenstaande ouders. Daarnaast is opvang en begeleiding mogelijk van (aanstaande) jonge moeders tot 18 jaar, met een indicatie van Bureau Jeugdzorg. De ouders hebben problemen bij de opvoeding van hun kind(eren) die meerdere leefgebieden raken. Deze cliënten komen niet alleen uit Deventer, maar uit de gehele provincie Overijssel en voor een beperkt deel uit de provincie Deventer².

De cliënten van de KIJ worden aangemeld door Bureau Jeugdzorg, worden verwezen door stedelijke netwerkpartners of melden zichzelf aan².

Individuele Traject Begeleiding (ITB)

ITB is gericht op jongeren van 12-25 jaar met meervoudige problematiek en/of achterstand op meer dan drie leefgebieden.

Tabel 18. Aantal cliënten Stichting De KIJ

	2008	2009
cliënten meegekomen uit het voorgaande jaar	128	71
nieuw aangemeld	154	103
uit andere trajecten van De KIJ	63	62
<i>totaal aantal cliënten</i>	<i>345</i>	<i>236</i>
<i>waarvan kortdurend</i>	<i>37</i>	<i>39</i>

Bron: Stichting De KIJ

- In 2009 namen 236 jeugdigen deel aan ITB. Hiervan was er bij 39 cliënten sprake van kortdurende contacten. Dit zijn cliënten die niet aan de doelgroep voldoen, er vlot een oplossing voor de problematiek kan worden geboden of omdat er na een korte tijd doorverwijzing plaats vindt naar een andere zorginstelling.
- Van 88 jeugdigen is de ITB afgesloten in 2009.

³ Bron: Stichting de KIJ. Geraadpleegd op <<http://www.kij.nl>>.

Tabel 19. Deelname ITB vanuit andere trajecten Stichting De KIJ

	2008	2009
Jongerenwerk Brede School	18	36
Licht Pedagogische Hulpverlening (LPH)	11	9
Team Licht Verstandelijk Gehandicapten	17	17
Ouder&Kind Voorziening	17	-
<i>totaal</i>	63	62

Bron: Stichting De KIJ

- 122 cliënten zijn van het mannelijk geslacht, 114 zijn vrouwelijk.
- 169 jongeren hebben een autochtone achtergrond, 67 een allochtone.
- 23 jongeren hebben een postbusadres op De KIJ, in 2008 waren dit er 53.

Tabel 20. Geboortjaar deelnemers ITB, 2009

	<1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983
2009	10	8	27	25	26	3	8	21	23	23	21	10	7	9	5	1

Bron: Stichting De KIJ

- Relatief veel jongeren uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs melden zich bij stichting De KIJ. Volgens De KIJ komt dit door de inzet van het Jongerenwerk Brede School in de onderbouw van het VMBO.
- Daarnaast melden ook relatief veel jongeren in de leeftijd van 18-22 jaar zich bij de De KIJ. Waarschijnlijk vanwege het feit dat jongeren vanaf 18 jaar zelfstandig handelingen kunnen verrichten en daarmee financieel en relationeel vaker in de problemen komen, aldus De KIJ.
- Van negen cliënten is de leeftijd niet bekend, dit betroffen kortdurende contacten of de cliënt wilde de leeftijd niet doorgeven.
- Tien jongeren waren jonger dan twaalf jaar oud.

Jonge Moedersgroep 'Mamma Mia'

'Mamma Mia' is gericht op jonge moeders van 17 tot 24 jaar die door hun persoonlijke situatie onvoldoende richting kunnen geven aan hun leven met een kind en hierdoor behoefte hebben aan ondersteuning.

Tabel 21. Deelname 'Mamma Mia'

	2008	2009
totaal aantal deelnemers	26	28
nieuwe deelnemers	19	5
uitstroom i.v.m. opleiding, leeftijd of werk	7	19

Bron: Stichting De KIJ

Tabel 22. Geboortejaar deelnemers 'Mamma Mia'

	1993	1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985
2009	1	-	-	3	2	8	4	3	6

Bron: Stichting De KIJ

- Negen deelnemers hebben een allochtone achtergrond.
- 28 deelnemers nemen ook deel aan ITB.

4.3 Tactus

Tactus verslavingszorg is in eerste instantie gericht op mensen die verslaafd zijn of verslaafd dreigen te raken aan alcohol, drugs, medicijnen, gokken, eten of een combinatie daarvan. Cliënten melden zich vrijwillig aan of komen via justitie in contact met Tactus. Daarnaast is Tactus gericht op het netwerk van de cliënt, bijvoorbeeld de partner, de familie, de school of de werkgever, maar ook de hulpverlener(s).

Tabel 23. Aantal cliënten t/m 23 jaar in behandeling, naar verslavingstype en geboortejaar, 1 januari 2010

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	Totaal
Alcohol	3	2	2	4	1	2	-	-	-	15
Drugs	5	7	8	5	6	10	9	5	1	56
Gokken	2	-	-	-	-	1	-	-	-	3
Computer	-	-	-	-	1	1	1	-	-	3
Geen	-	-	-	-	2	-	1	-	1	4
Onbekend	2	2	3	1	1	1	2	-	-	12
Totaal	13	11	13	10	11	15	13	5	2	93

Bron: Tactus

- Op 1 januari 2010 telde Tactus 93 unieke cliënten jonger dan 24 jaar.
- Meer dan de helft van deze cliënten is in behandeling vanwege een drugsverslaving. Vijftien jeugdige cliënten hebben een alcoholverslaving.
- Vanaf de leeftijd van zeventien jaar stijgt het aantal cliënten dat verslaafd is.

Tabel 24. Aantal behandelmodules, naar geboortjaar, 1 januari 2010

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	Totaal
Ambulant	24	23	11	13	9	19	13	2	2	115
Opname	5	6		1						12
Systeem	3			3	1	4	3			14
Totaal	32	29	11	17	10	23	15	2	2	141

Bron: Tactus

- De 93 cliënten volgen samen 141 behandelmodules, waarvan ambulante zorg de meest toegepaste hulpverlening is.
- Met name de cliënten geboren in 1987, 1988, 1990 en 1992 volgen meerdere behandelmodules.

5 Conclusie

Situatieschets Deventer jeugd

- » Het aantal jeugdigen dat is geboren voor 1991 is toegenomen. Dit zijn met name allochtone jongeren. Mogelijke verklaring is het aanbod van Engelstalig onderwijs aan Saxion.

Fundamentele voorzieningen

- » Het aandeel risico- en volgkinderen is op 1 januari 2010 lager dan een jaar eerder.
- » Van 0,8% van de 5-12 jarigen is onbekend of en waar zij onderwijs volgen.
- » In de eerste helft van het afgelopen schooljaar hebben 99 leerlingen verzuim gepleegd. Opvallend vaak betreft het zestien jarigen die (signaal)-verzuim plegen.
- » De meeste voortijdig schoolverlaters zijn tussen de achttien en twintig jaar oud.

Aanvullende voorzieningen

- » In de eerste periode (oktober 2009-februari 2010) hebben 199 jongeren zich gemeld voor een werkleeraanbod, 43 jongeren hebben hun aanmelding uiteindelijk ingetrokken. Ruim de helft van de jongeren die zich gemeld heeft heeft geen startkwalificatie.
- » Raster heeft 120 jongerengroepen in beeld. De mate van overlast door deze groepen is grotendeels aanvaardbaar te noemen. Twaalf groepen worden als overlastgevend gecategoriseerd, één als crimineel.

Signalering jeugdzorg en -hulpverlening

- » Meer dan de helft van de cliënten van Bureau Jeugdzorg waarvoor een in de eerste helft van 2010 een traject is gestart, is tussen de vijftien en zeventien jaar oud.
- » Relatief veel jongeren uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs melden zich bij stichting De KIJ. Volgens De KIJ komt dit door de inzet van het Jongerenwerk Brede School in de onderbouw van het VMBO.
- » Daarnaast melden ook relatief veel jongeren in de leeftijd van 18-22 jaar zich bij De KIJ. Waarschijnlijk vanwege het feit dat jongeren vanaf 18 jaar zelfstandig handelingen kunnen verrichten en daarmee financieel en relationeel vaker in de problemen komen, aldus De KIJ.
- » Begin dit jaar telde Tactus bijna honderd cliënten jonger dan 24 jaar. Vanaf de leeftijd van zeventien jaar neemt het aantal cliënten toe. Meer dan de helft van de cliënten is in behandeling vanwege een drugsverslaving.

